

Na jesen, ko smo vrt docela pospravili, prelopatimo ves vrt, pognojimo pa s hlevskim gnojem samo prvi del, ki je določen za prvo skupino. Sem spadajo vse vrste kapusnic (zelje, ohrovt, rožni kapus, cvetača, kolerabe, rdeče zelje), glavata solata, kumarce, buče, zelena, hren, poré, paradižniki, špinača in krompir.

Drugi del vrta gnojimo spomladi s kompostom ter posadimo z rastlinami druge skupine: solata berivka, repinzel, pesa, črni koren pa tudi špinača in krompir iz prve skupine.

Tretji del vrta ne gnojimo kakor prva dva dela. Določen je za tretjo skupino, ki obsega stročnice (fižol, grah, bob, rdeče in rumeno korenje, čebulo, repo, krešo kakor tudi repinzel), ki smo ga uvrstili tudi v drugo skupino. Stročnicam gnojimo pred setvijo z lesnim pepelom.

Drugo jesen prelopatimo zopet ves vrt. Gnojimo pa s hlevskim gnojem 3. del, kateri sploh ni bil letos gnojen in spomladi namestimo nanj rastline 1. skupine. Drugi del ne gnojimo sploh nič, ker ga obsejemo z rastlinami tretje skupine. Prvi del pa gnojimo s kompostom, ker je določen za drugo skupino.

Tretjo jesen gnojimo drugi del in obsejemo s prvo skupino. Tretji del gnojimo spomladi s kompostom in obsejemo z drugo skupino rastlin. Prvi del ne gnojimo in obsejemo s tretjo skupino. Tako se skozi tri leta menjuje posestev in s tem izkoristi zemljo najbolje.

Lahko vrtno zemljo pa tudi lahko izrabljamo z dvoletno menjalno setvijo. Pol vrta se gnoji prvo leto in obseje oz. nasadi s kapusnicami, zeleno, porejem, kumarami, paradižniki, bučami, solato, špinačo in krompirjem. Drugi, negnojeni del pa zasadimo s peso, črnim korenem, stročnicami, čebulo, redkvico in korenjem. Stročnicam gnojimo z lesnim pepelom.

Za koline. — Svinjski vrat (šinek) v želodcu.

Iz svežega svinjskega šinka izloči previdno vse kosti, da ostane meso kolikor mogoče celo. Morebitne krpe odreži.

K polovici potrebne soli primešaj ščep solitra in noževo špico zmletega popra. S tem naričaj meso od vseh strani in ga pokapljaj s česnovno vodo. (Česen zdrobi, pomešaj z žlico vode in ožmi skozi čisto krpo.) Meso zgani skupaj in položi za 24 ur v skledo na hlad. Zdaj soli z drugo polovico soli in stlači v obrnjen svinjski želodec. Želodec prereži pri čiščenju le toliko, da ga lahko obrneš in potem spraviš vanj meso. Nategni želodec prav tesno krog mesa in zašpilji odprtine. Čim trdnjše se prijema želodec mesa, tem bolje se pozneje drži meso. Ohlapna mesta zategni ob straneh s špiljami.

To meso položi med dve deski in obteži s kamnom. Drugi dan obrni želodec z deskama vred in zopet obteži. Tretji dan ga stisni med dva lesena križa iz prst širokih deščic. Konci križa morajo segati preko mesa, da se jih lahko zveže med seboj. Tako varno stisnjen povezan želodec obesi v dim. Na pol prekajenemu snami les in ga premesti, nato pa zopet obesi v dim, da se okadijo razreze od lesa.

Konečno odstrani les, poveži želodec križem s špago in obesi v zračni suh prostor. Tak šinek v želodcu se drži najdalje, je izredno okusen in sočen, ter ga lahko narežeš kot suho meso surovega v prav tanké liste, ali pa kuhane in shlajenega.

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 6. februarja so pripeljali šepharji 164 kamadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10 do 12 Din, slanina 12 do 13. Kmetje so pripeljali 8 voz sena po 75 do 85, 1 olave po 70, 1 voz mešane slame po 70, 82 vreč krom-

pirja po 1 do 1,50, 48 vreč čebule po 5-6 (česen 10 do 15), 57 vreč zelja po 2-4. Rž je bila po 1,50, ječmen 1,50, oves 1,25 do 1,50, koruza 1,50, proso 1,50 do 1,75, ajda 1,25 do 1,50, ajdovo pšeno 3,50 do 4,50, fižol 1,50 do 2,50. Kokoš 25 do 40, piščanci 25 do 40, raca 20 do 30, gos 50 do 80, puran 50 do 90. Cell orehi 5-6, luščeni 16-20. Hren 12-14, kartijola 4 do 12, ohrovt 2-3. Kislo zelje 3-4, repa 2. Špinača (kup) 1, radič 1 kg 12 Din. Jabolka 3-5. Mleko 2-3, smetana 10-12, surovo maslo 24 do 32. Jajca 0,75 do 1, med 14 do 20, suha sliva 8 do 12 Din.

Mariborski svinjski sejem dne 5. febr. 1932. Na ta svinjski sejem je bilo pripeljanih svinj 93 svinj, cene so bile sledeče: mladi prašiči 7-9 tednov stari komad 80-90 Din, 3-4 mesece stari 150 do 250 Din, 5-7 mesecev stari 350 do 400 Din, 8-10 mesecev stari 450 do 500 Din, 1 leto stari 800 do 900 Din, 1 kg žive teže 6,50 do 7,25 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 10,50 Din. Prodanih je bilo 53 svinj.

*

Tekme za polet v stratosfero.

Zadnje mesece je večkrat poročalo časopisje, da je nameravanih več poletov v stratosfero (višina z razredčenim zrakom). Pred vsem se hoče podati v stratosfero Kipfer, Piccardov spremljevalec pri lanskem dvigu v višino 17.000 metrov. Ali bode tokrat zraven še tudi profesor Piccard, ni gotovo. Napovedani so tudi stratosferni poleti od francoskih in belgijskih inženjerjev. Oglasil se je tudi Dunajčan in razglašal, da bo letos presenetil radovedne Dunajčane z dvigom v stratosfero.

Dunajsko časopisje poroča to-le: Na Dunaju živeči ogrski grof Teodor Zichy, ki je znan avtomobilski dirkač, in iznajditelj novga višinskega merila, inženjer Ivan Braun, sta izdelala načrt za polet v stratosfero, ki bo uresničen letos koncem marca z denarno pomočjo ameriške družbe. Grof Zichy in inženjer Braun se nameravata dvigniti v

Izprašaj si vest.

Januš Golec:

Trojno gorjé.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvaških pradedov.

Ob posinu kmečke svobode bode tudi njen ljubi in oboževani Pavel nekaj več nego grajski kovač ali Pištelakov krčmar na kamenitem pilštajnskem hribu. Baž ono, na kar je bila Ema na Pavla nekaj časa nekoliko nevoljna, je vzraslo veliko, lepo, oboževano in zaželeno, da bi se le uresničilo čim preje. Kmečko gibanje Eme od Pavla ni odvrnilo, ampak jo prikovalo nanj z vsako mislijo in z vsakim utripom ponosnega dekliškega srca, da bo ravno ona žena kmečkega osvoboditelja, voditelja in — vladarja!

IV. POGLAVJE.

Da ples z brezobjestno gospodo ne bo omejen le na hrvaško Zagorje, ampak da se bodo pridružili puntu tudi štajerski kmetje, dokaz za to je dala Slov. Bistrica. Grajski kovač v Lesičnem je

7 zvedel od tamošnjih somišljenikov in enooki Belak je oznanjal kmetom iz Bistriške doline, kako in kaj se je bilo doigralo pred kratkim na Tahovem štajerskem gradu na Stattenbergu pri Slov. Bistrici. Stari Andrej je že znal glavne obrise kmečke zmage in pripovedoval navdušeno takole: »Sem vam že razložil, da so vložili statenberški podložniki radi Tahovega nasilja, grozodejstev ter teptanja pravice pritožbo na vladarja Karola. Tudi v tem slučaju se je pokazalo, da vrana vrani ne izključuje oči. Gospoda drži skupaj od graščaka do najmogočnejšega cesarja. Ovadba in zahteva Slovenjebistričanov po pravici je bila zavrnjena z najvišjega mesta. Kaj je preostalo kmetom drugega nego samopomoč. Začeli so se shajati na tihem in so se posvetovali, kako bi se znebili neznosnega nasilja. Vse priprave so ostale gospodi prikrite in rodile večji uspeh, nego so ga pričakovali uporniki. Puntarji se pri Stattenbergu niso posluževali niti sile, ampak so se polastili gradu prav na lahek način z zvižajo. Nikolaj Kopriva iz Makol pri Poljčanah je bil skraja ključar, potem sodnik in naposled

Pobožni oče je imel izprisenega sina, ki je bil najrajši v družbi hudobnih tovarišev. Oče ga ni mogel spraviti na pravo pot. Čez nekaj časa je oče obolel in čutil je, da mu je umreti. Poklical je sina in mu je rekel: »Ne bom ti delal očitkov radi tvojega slabega življenja. Umrl bom in ti boš za menoj vse poedeloval. Zato pa mi izpolni zadnjo prošnjo, ki ti jo stavim.«

Sin je obljubil, da bo to prošnjo na vsak način izpolnil.

Tedaj mu je rekel oče: »Obljubi mi, da boš skozi dva meseca šel vsak večer za pol ure sam v svojo sobo

zračne višine v balonu, ki bo zgrajen po opazovanjih ter izkušnjah profesorja Piccarda. Dvig v zrak se bo izvršil v bližini Dunaja in nameravata letalca doseči višino 20 km.

7rakoplov dunajskih višinskih raziskovalcev gradi tvrdka Riedinger v Augsburgu v Nemčiji, odkoder je bil tudi balon profesorja Piccarda. Gondolo balona izdelujejo na Dunaju. Način gradbe gondole se razlikuje od Piccardove v toliko, da ima novejša dve steni. Gondola bo na ta način pritrjena na balon, da se bo ločila avtomatično (sama) od balona pri pristanku s pomočjo padala. Padalo bosta uporabila raziskovalca za slučaj, da bi bil balon uničen v nepredvidenih viharjih.

*

Desetletnica Katoliške Omladine v Mariboru. Katoliška Omladina slavi v soboto dne 13. in v nedeljo dne 14. februarja svojo desetletnico. V soboto ob sedmih zvečer razsvetljenje Omladinskega doma, obhod po mestu z godbo in sežiganje raketov na Piramidi. V nedeljo ob pol osmih zjutraj opravi presvili g. pomožni škof dr. Ivan Tomažič zahvalno službo božjo, katere se udeležijo župnijska in druga društva z zastavami. V nedeljo ob pol petih popoldne se priredi slavnostna akademija, pri kateri nastopijo vsi društveni odseki z raznovrstnim sporedom. Pri akademiji bo sodelovalo do sto članov. Posetite prireditve iz mesta in iz okolice v najboljše številu, da tako poplačate požrtvovalnost delavnih Omladinov. Dvorana bo seveda zakurjena. Torej na svidenje!

Sv. Anton v Slov. goricah. Tukajšnje Prosvetno društvo je priredilo na Svečnico pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. kot gost Gasilnega društva Juršinci igror: »Revček Andrejček«. Ob tej priliki smo bili tako lepo sprejeti ter gostoljubno postreženi, da se čutimo dolžne,

da se tem potom tudi javno zahvaljujemo. Upamo, da bomo prijateljstvo, ki smo ga začeli, tudi nadaljevali. Bog živi Sentlovrenčane!

Vojnik. Tukajšnje izobraževalno društvo je imelo dne 17. januarja svoj občni zbor. Na tem občnem zboru se je izvolil tudi nov odbor, ki si je postavil kot eno svojih glavnih nalog, da poživlja društveno knjižnico. Sedaj je knjižnico na novo uredil, nakupilo se je tudi precej novih knjig in zato vabimo vse ljubitelje lepih in dobrih knjig, da pridno obiskujejo našo knjižnico, ki je odprta vsako nedeljo pred in po deseti sv. maši.

*

Izpolnjeno prokletstvo.

Italijanski časnikar Italo Sullioti je objavil pred kratkem čudne okoliščine, od katerih je bila spremljana smrt njegovega prijatelja Andreja Tudesq, ki je bil znamenit potopisec pariškega lista »Journal«.

»Tako po vojni«, piše Sullioti, »se je podal Tudesq na potovanje okrog sveta. Obiskal je predvsem Indijo. Na potovanjih po Indiji sta ga spremljala francoski inženjer ter angleški oficir. Lepega dne je prodrli trojica v gozd pri Nepal, v kraj, ki je malo ali sploh nepoznan. Naenkrat so stali na sredini gozda pred razvalinami prastarega templja. Pred vhodom se je dvigal orjaški kip indijskega boga Šive, katerega je presegal kip boginje Kali. Indijski nosači in spremljevalci so svarili karavano, naj ne prestopi praga svetišča, a kljub svarilu so se podali trije Evropejci v notrajnost. Pred nje je stopil izza lian, ki so ščitile vhod, star duhovnik, ki jim je branil z dvignjenimi rokami vstop. Tudesq in njegova dva prijatelja so porinili starca na stran in se podali naprej v svetišče. Svečenik je stopil na kamen, kjer je pisal v zrak skrivnostna znamenja in izgovarjal zagonetne besede. Tudesq je pozval enega od indijskih spremljevalcev, naj mu raztolmači, kaj da prav za prav govori.

Duhovnikove besede so se glasile: »Naj se obesi za pete teh treh belih mož prokletstvo sv. Trimurtija! Vse tri naj doleti pred zaključkom leta božje maščevanje! Naj umrejo v dneh, ko svetli na nebu polna luna!«

Evropejci so se smejali in nadaljevali potovanje. V mestu Bombay so se razšli in je ubral vsak v drugi smeri pot v domovino. Pri prvi polni luni je umrl angleški oficir na mrzlici na krovu parnika, štiri tedne pozneje je postal inženjer smrtna žrtev železniške nesreče. Dober mesec za tem je obolet tudi Andrej Tudesq na bolezni, katere si zdravniki niso mogli razložiti. Njegovo stanje se je slabšalo od dneva do dneva in Francoz je umrl v hotelski sobi daleč proč od svoje domovine.

*

Trbonje. Čas je, da se enkrat zopet oglasi mo v »Slovenskem gospodarju« in vsemu svetu razglasimo svoje novice. Evo jih! Silno se čuti tudi v našem skritem kraju pomanjkanje denarja. Lesna trgovina se komaj za silo še giblje in vsled tega se mnogo delovnega ljudstva le s težavo preživlja. Kmet ne more plačevati davkov, zato so mnogi sedaj zarubljeni. Ker drugače ne morejo spraviti svoje živine za primerno ceno v denar, so kmetje začeli doma klati in meso prodajati. In mesarji že prerokujejo višje cene mesu, če bodo kmetje vse sami doma poklali. Plemenske živine pa bo gotovo v spomladni manjkalo. Tudi v naši župni cerkvi so bile pretekle leto nekatere spremembe. Prižnica je bila prestavljena k Marijinem oltarju na epistolsko stran, kjer je edini prostor zanj. Ker smo bili dosedaj brez orgelj, smo si jih izposodili od podružne cerkve sv. Danijela. Popravljen in oglašil jih je znani veščak g. Ivan Končnik iz Legna pri Slovenjgradcu. Orglje sedaj lepo pojo in ljudje so zadovoljni in veseli. Slišimo tu

deset let konjenik pri graščini. Ko je tirjal po trinaestletni službi plačilo v znesku 668 goldinarjev, mu je vzel Tahi prsni oklep, železne rokavice, dve puški in ga napodil. Miklavž Koprija, ki je poznal osebno vse navade v gradu, je zvalil z zvijačo neprevidne grajske stražarje iz gradu, katerega so zasedli za napad pripravljeni kmetje.

Zalibog so se zmagovalci zadovoljili le s prednjimi grajskimi stenami ter zunanjim obzidjem. Trinogu so pustili nepoškodovano notranjščino. Gospod Pavel mi je pravil, da je grajska uprava na Stattenbergu dražja in krasnejša, kakor v marsikateri knežji palači. Vse stene soban so pregrnjene s finimi turškimi preprogami. V gosposki sobi je dragoceno orožje: sedla, meči okovani s srebrom, uzde z zlato žvalo, oklepi ter oprsniki. Na dolgem hodniku je dvanaest skrinj, ki so polne raznovrstnega blaga: zlatnine in srebrnine. Bedasto prizanesljivi kmetje bi se bili lahko oškodovali z dragocenim pohištvo in drugimi stvarmi, a tega niso storili, ker so le želeli, rešiti se krutega tlačanstva, ne pa ropati

tuje blago. Poročila že ima naš grajski kovač, da se bodo pridružili slovenjebistriški zmagovalci Hrvatom in pristopili k Gregoričevi kmečki vojski.

Ni še bil Belak dovolj razbohnel vesele novice s Stattenberga, že je bila nova na dnevnem redu. Vojvoda Ilija Gregorič je poslal v Bistriško dolino svojega odposlanca, ki se mudi v grajskih kovačnicah v Lesičnem že nekaj dni. In res! Ivica Peretič se je bil vrnil iz Gradca, kamor je bil odpeljal slepega Jurkoviča, da se pravda s Tahom in zahteva zaslišanje na najvišjem mestu radi oskrunitve ženske časti in najtežje telesne poškodbe. Ko je predal starega siromaka v prave roke, se je odpravil hitro domov v Brdovec, kamor je prinesel Gubčevi kmečki vladi in vojvodi Iliji Gregoriču najboljše vesti o upornem gibanju štajerskih kmetov. Vse je na nogah, le klika iz bojnega roga je treba in kmečko slovensko-hrvaška vojska se bo začela zbirati in oboroževati. Na zopetni poti iz Brdovca v Bistriško dolino je obiskal Peretič Bizeljko in Pišece. Za Bizeljčane in Pišečane je sprejel čast kapi-

in da se boš tam razgovarjal sam s seboj. Sin mu je to obljubil v roko.

Oče ga je blagoslovil in je umrl.

Po pogrebu se je vrnil sin v veselo svojo družbo in živel kakor prej.

Vsakega večera pa se je spomnil svoje obljube. V začetku mu je bila izvršitev nadelna. Misli si je pa, da bo vendar dva meseca izdržal. Pa glej! Odprle so se mu ob tem polurnem razmišljanju oči. Srce ga je obtoževalo. Spoznal je svojo krivico, razjokal se je in je postal drug človek.

Pobožni strugar.

V velikem mentu je živel zelo pobožen ter

di, da se je na pameški in trbojski župnijski meji zadnje čase pojavila neka adventistična krivoverska družba, ki obljublja baje ljudem 1000 Din, kdor pristopi v njihovo krivo vero. Baje tudi učijo, da dolgov ni treba plačevati, da v cerkev ni treba hoditi in da bodo v treh letih vse naše cerkve podte itd. itd. Prihajajo k nam tudi razne osebe, celo iz Maribora, ki prodajajo krivoversko sv. pismo in krivoverske nabožne brošure. Pametni ljudje jih ne kupijo. Mnogi pa, če jih kupijo, jih sežgejo, ko pozneje spoznajo, da so krivoverske. Dobri župljani pokažejo vrata takim prodajalcem slabih knjig. — Tiho v krogu svoje obilne družine sta na Svečnico obhajala srebrno poroko vrla zakonska Anton in Marija Ošlovnik. Vsi njuni znanci in prijatelji jima želimo, da bi učakala še 50letnico, zlato poroko, v zdravju in veselju!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Se pa res motite, ako mislite, da se pri nas nič ne gibljemo. Ne samo, da se fantje včasih malo stepajo, saj se še odraslim dedcem ta umetnost posreči, ampak to mislim, kako smo letošnji predpust dobro izrabili za ustanovitev novih družin. Kar 14 parov je bilo v celim oklicanih: sedem čisto domačih, eden ženin si je privedel nevesto iz Čirkovec, kar ste že, poročali; trije so si po neveste šli v gorsko župnijo, oziroma eden je kar tam zagospodaril; dva sta se priženila semkaj, in ena nevesta je bila odvedena v župnijo Sv. Vid. Dva ženina bosta kot železničarja pomagala vzdrževati naš javni promet. Gostije so letos času primerno večinoma dokaj preprosto obhajali; kjer pa so imeli vendar večje slovesnosti, pa tudi niso pozabili na one, ki so v pomanjkanju. Tako se je poleg že zadnjič omenjene zbirke na gostiji Drevenšek-Draškovič nabralo še naslednje: svatje na gostiji Franca Peruha-Nežike Sagadinove v Zgornjih in Spodnjih Pleterjah za novo bogoslovje 85 Din in za dijaško semenišče 85 Din. Na gostiji Matjeva Predikaka in Marije Drevenšek v Zgornjih Pleterjah so za novo bogoslovje zložili 175 Din, nevesta pa je še posebej kot Marijina družbenica za misijone izročila 50 Din. Vsem darovalcem Bog prav obilo povrni, novoporočence pa naj vselej spremlja njegov blagoslov! — Pri začetnem požarju je dobil

Kje kupujejo naši naročniki?

V trgovinah, ki so tukaj navedene: V teh trgovinah je dobro in poceni blago. Vsakdo, ki kupi vsaj za 100 Din blaga v gotovini, dobi brezplačno Gospodarski ali Gospodinjski žepni koledar.

Te trgovine so:

V Mariboru:

Anton Macun, trgovina z manufakturo v Gosposki ulici.

Mariborski konsum, Glavni trg.

Franc Klajnšek, trgovec, Glavni trg.

Jančič Karl, trgovina, Aleksandrova cesta 11.

Penič Mira, trgovina, Vetrinjska ul. 9

Sv. Jurij ob Ščavnici:

Josip Farkaš, trgovina.

Perger Tomaž, trgovec.

V Kapeli pri Radencih.

Franjo Steinbauer, trgovina.

V Ptuj.

Anton Brenčič, trgovina z železnino.

V Ormožu

H. Jurkovič, trgovina.

V Celju

Franc Dobovičnik, Gosposka ulica 15. (pri nakupu za 300 Din.)

Franc Strupič, steklar.

Brumec Anton, trgovec, Gosposka 2 (pri nakupu za 200 Din)

Pod tem zaglavjem bomo objavljali te in druge trgovine, ki se bodo še prijavile. Ta objava je za trgovce, ki odzamejo vsaj 10 komadov koledarja, brezplačna. Trgovci, pišite takoj Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

hude opekline gasilec Janez Murko, tako da so ga morali zapeljati v ptujsko bolnico, to ga je rešilo, sedaj mu gre že na bolje.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju — Ptujška gora. Dne 25. januarja t. l. sta podala roko

za skupno srečno zakonsko življenje Jakob Dolenc iz Gornjih Pleter in Genovefa Krneža iz Ptujске gore. Bog daj srečo! S tuj med svojim poštenim veseljem spomnili mariborskih dijakov in darovali za Dijaško kuhinjo 100 Din, kar naj jim ljubi Bog poplača! Posnemajte!

Sv. Barbara v Halozah. Tukaj je umrl idealen fant in dijak Jože Petrovič iz Pohorja in ugledne Hrašinske rodovine. V 19. letu se je odločil iti študirat v salezijanski zavod v Veržej, kjer je bil gojenec Marijanišča, z gorečo željo, postati duhovnik. Pa Bog ga je hotel imeti k sebi kot čisto dušo. Umrl je kot tretješolec za jetiko na svojem domu. Na dan pogreba in že po noči je bilo grozno slabo sneženo vreme, vendar sta prišla dva dijaka peš iz Veržeja po noči, izkazati prijatelju zvestobo do groba, družini pa sočutje v imenu dijakov in zavoda. Dijak g. Munda je zapisal družini te-le besede v tolažbo: »Imel je Jože prijatelje na poti k poklicu, od koder ga je Vsemogočni kot čisto lilijo presadil v rajski vrt.« Domači g. kaplan se je poslovil od njega z lepim nagrobnim govorom. Tudi domači gimnazijec g. Davorin Petrovič se je poslovil na grobu od njega kot tovariša dijaka. Pevci so mu zapeli nagrobno. Vsem omenjenim in vsem prijateljem Vam kliče Jože iz neba: Bog Vam plačaj za vso prijateljstvo, ljubezen in dobroto! Družini kliče: Ne žalujte, mama in vsi dragi domači, zlasti Vi ljubi stric Jože, saj se še vidimo nad zvezdami, kjer bo večno nova maša, ker moje niste včakali!

Sv. Marjeta niže Ptuja. Po kratki in mučni bolezni je umrl dne 30. januarja priden mladenci Jože Vavpotič iz Malevasi. Ker je pokojni bil res dober fant, je njegova izguba prav bridko zadela njegove dobre starše, ki jim je bil edinec, zelo ga bomo tudi pogrešali pri tujakšnjem fantovskem odseku, čigar član je bil. Blagega pokojnika smo položili k večnemu počitku dne 1. februarja ob veliki udeležbi župljanov. Pri odprtem grobu so mu pevci zapeli dve žalostinki, g. konz. svetnik Sketa pa je v pomenljivem govoru povdaril njegovo vzgledno življenje in opozoril navzoče, posebno mladino, da bi bili vedno pripravljeni na smrt, ki prav nič ne izbira. Bog mu daj večno plačilo v nebesih, težko prizadet!

priden strgarski mojster. Božja beseda mu je bila nad vse draga. V svoji hiši se je držal lepega običaja. — Vsako nedeljo po obedu so dobili pomočniki izplačano svojo tedensko mezdo. Pred izplačilom jim je prečital pridigo ali odlomek iz svetega pisma. Marsikateremu pomočniku je to trajalo predolgo. Ta je mogel v božjem imenu oditi. Tedenska mezda pa v nedeljo ni prejel. Tako je dal mojster pomočnikom božjo besedo s seboj na pot v — krčmo ali na plesišče.

Neki strgarski pomočnik je dolgo delal pri tem mojstru. Ko je odšel v druge kraje, je rad pripovedoval o

tana Krištof Pustak iz Bizeljskega. Bizeljčani že ne hodijo na tlako in parkrat jih je že moral grajski oskrbnik pogostiti z jedjo in pijačo. Nobenega zanimanja za punt ne kaže trg Podsreda, pač pa cela okolica. Tako se je glasilo v kratkih obrisih poročilo o vstajnem gibanju iz ust Ivica Peretiča, ki je prinesel Pavlu Štercu lastnoročno pismo Ilije Gregoriča, v katerem ga imenuje za kapitana kmečke vojske iz cele Bistriške doline in mu naznanja tale vojni načrt za bližnjo prihodnost. Ko bo zbrana začetkom leta 1573 celotna kmečka vojska, se bo razdelila v tri dele. Eden bo pod Susedom, druga dva bosta taborila od Cesargrada do Zaboka preko Sotle v hrvaškem Zagorju. Vojvoda Gregorič sam se bo napolnil z enim delom puntarjev proti Brežicam, kjer se mu bodo pridružili novi bojovníki. Tako pomnožena armada se bo razdelila v dve manjši. Prva bo prodirale preko Krškega in Kostanjevice proti Novemu mestu, med potom si bo pridruževala uporne kmete, se združila z Uskoki in se vrnila s pomnoženo silo preko Metlike k onemu delu kmečke vojske, ki se bo mudil pri Samo-

boru. Ilija Gregorič na čelu drugega oddelka bo marširal na Sevnico, Radeče, Laško, Celje do Vranskega in povsod nabiral bojovníke. Z nabranimi ojačenimi četami se bo vrnil preko Rogateca na Cesargrad. V Celju se bo odcepil od njegove vojske en oddelek, ki bo krenil preko Ljubljane do morja. On, kapitan Pavel Šterc, bo prejel pravočasno povelje, kam in kedaj se ima pridružiti s svojimi četami gibanju in premikanju kmečke vojske. Naznanja mu še, da bo oborožena punta s kiji, cepci, kosami, sekirami in drugim raznovrstnim poljskim orodjem. Iz dosedaj osvojenih gradov in plemiških dvorcev imajo zalogo sabelj, pušk ter par topov. V znak pristopa v moško punto mu naj pošlje za celo Bistriško dolino petelinovo pero, puntarji naj začnejo nositi za klobuki zimzelen ali bršljan in posebno slovesno se naj izvrši sprejem posameznih bojovníkov v punto po načinu, kakor mu ga bo opisal odposlanec Ivica Peretič iz Brdovca. Ob sklepu pisma je bil podpis: Ilija Gregorič, vojvoda.

Ko je prečital Pavel Gregoričev bojni načrt